

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี
อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

People's Participation in Management of Promburi Subdistrict Municipality
Promburi District Sing Buri Province

กมลวรรณ แจ่มยิ่ง¹, เพชรเกล้า ทองนาค²

^{1,2}สถาบันรัชต์ภาคย์

E-mail address: kamnjamy@hotmail.com

ABSTRACT

This Research aims to (1) to Study People's Participation in Promburi Subdistrict Municipality Promburi District Sing Buri Province in 5 Aspects (2) Complaining the people's Participation in Management of Promburi Subdriect Municipality Promburi District Sing Buri Province When classified by personal status the samples used in this study were 355 persons. The findings revealed that: (1) The Participation of People in Management of Promburi Subdriect Municipality in all Aspects Were High. (2) Compassion in Participation of People on Promburi Subdriect Municipality Promburi District Sing Buri Province Found that Sex, Age, Education Level and Information Acknowledgement were not Difference when Separated in Occupation, it Revealed that Differences at the 0.05 Level of Significant.

Keywords: Participation; Management; Promburi Subdistrict Municipality

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี 5 ด้าน (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามสถานะภาพส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 355 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการได้รับรู้ข่าวสาร ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Keywords: การมีส่วนร่วม; การบริหารงาน; เทศบาลตำบลพรหมบุรี

บทนำ

การปกครองของไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้ดำเนินวิวัฒนามากกว่าเจ็ดสิบปี ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการประกาศใช้ ยกเลิก และแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหลายครั้งเพื่อให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์ของบ้านเมืองและกาลสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปจนกระทั่งถึงปัจจุบัน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 กำหนดว่า รัฐจะให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและเป็นส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในพื้นที่และมาตรา 282 กำหนดว่าการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและมีหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ชัดเจน สอดคล้องและเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครอง(รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, หน้า 112)

การมีส่วนร่วมของประชาชนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการที่ดีขององค์กรภาครัฐทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น คือ มีความรับผิดชอบต่อประชาชน มีจริยธรรม และที่สำคัญ คือ ต้องมีความโปร่งใส ไร้ทุจริต และประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งให้มีการตรวจสอบได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนตามสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ นั้นไม่เฉพาะเพียงแต่การเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งเท่านั้น แต่ยังไม่รวมถึงสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุม

ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการปกครองท้องถิ่น (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542, หน้า 15)

จากข้างต้นจึงพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลค่อนข้างน้อยเนื่องจาก การบริหารงานของเทศบาลไม่ว่าจะด้วยนโยบายหรือการปฏิบัติงานต่างๆ ของเทศบาลเองนั้น ยังไม่สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานมากนัก เพียงแต่นำบุคคลที่เป็นพวกพ้องของตนเองมาเป็นตัวแทนประชาชน การบริหารงานของเทศบาลจึงเป็นการบริหารงานเพียงกลุ่มบุคคลเท่านั้น โดยยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนที่แท้จริงเข้ามามีบทบาทในการบริหารงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารงานได้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และชุมชนตลอดจนสามารถสนองตอบต่อการกระจายการพัฒนาได้อย่างเต็มที่และทั่วถึง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการได้รับรู้ข่าวสาร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

ในปัจจุบันตามความเข้าใจโดยทั่วไปแล้วคำว่า การบริหาร (administration) กล่าวว่าการดำเนินงานทุกชนิดให้สำเร็จลุล่วงไป คำว่าการบริหารมีความหมายคล้ายคลึงกับคำว่า การจัดการ (management) การจัดการ หมายความว่า การจัดการดำเนินงานทุกชนิดในหน่วยงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยเหมือนกัน บางทีมีผู้ให้ความหมายคำสองคำนี้ในความหมายของการดำเนินงานในองค์กรให้สำเร็จลุล่วง โดยเน้นคำว่า การบริหารใช้กับการบริหารงานทุกชนิดในส่วนที่เป็นของรัฐบาล ส่วนคำว่า การจัดการใช้กับการบริหารงานที่เกี่ยวกับงานธุรกิจเอกชน

ความหมายของการบริหาร

อุทัย หิรัญโต (2543: 10) ได้ให้ความหมายของการบริหาร คือ การดำเนินงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ปัจจัยที่เป็น คน เงินวัสดุและการจัดการ

สมพงษ์ เกษมสิน (2526: 5) กล่าวว่า “การบริหาร” หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการนำเอาทรัพยากรการบริหารมาตอบสนองกระบวนการบริหาร ให้สามารถดำเนินงานหรือดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการการบริหาร

ไพบุลย์ ช่างเรียน (2532: 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ ดังนี้ (1) การบริหาร จะช่วยในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสังคมให้สามารถสนองตอบกับความต้องการของสังคมที่เพิ่มมากขึ้น และเป็นสิ่งที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข (2) การบริหารจะเป็นกลไกที่สำคัญในการนำเอาทรัพยากรทั้ง คน และ วัสดุสิ่งของไปดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม โดยเป็นไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล รวมถึงการจัดสรรบริการและสินค้าให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม (3) การบริหารมีความสำคัญต่อการอยู่รอดของสังคมและสมาชิกในสังคม ในขณะที่เดียวกันการบริหารก็เป็นกลไกที่สำคัญในการที่จะพัฒนาและสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับสังคม

พิมลจรรย์ นามวัฒน์ (2544: 6) จากความหมายของการบริหาร จะครอบคลุมสาระสำคัญซึ่งเป็นประเด็นหลักของการบริหาร 4 ประการ คือ (1) วัตถุประสงค์ (objective) เป็นเหตุผลเบื้องต้นในการดำเนินงานขององค์การทุกองค์การ คือความคงอยู่หรืออยู่รอดขององค์การ องค์การต่างๆ ย่อมมีเป้าหมายในการดำเนินการซึ่งหมายถึง วัตถุประสงค์ที่ผู้บริหารต้องดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จนั่นเอง (2) ประสิทธิภาพ (effectiveness) หมายถึง ความสามารถขององค์การในอันที่จะบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดีในช่วงเวลากำหนด ประสิทธิภาพเน้นการบริหารระยะยาวและต่อเนื่อง (3) ทรัพยากร (resource) หมายถึงทรัพยากรที่ผู้บริหารเกี่ยวข้องโดยตรง

ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุ และการจัดการ หรือที่เรียกว่า 4 Ms (man money material and management) (4) การประสมประสาน (integration and coordination) คือการสร้างความสัมพันธ์และความสอดคล้องต่อเนื่องกันระหว่างทรัพยากรต่างๆ เพื่อความสำเร็จขององค์การ

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของการมีส่วนร่วม

สายสุนีย์ ปุฒินันท์ (2541: 41) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลที่ดี กลุ่มคนหรือองค์กรประชาชนได้อาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินโครงการ การแข่งขัน ผลประโยชน์และการประเมินผลโครงการพัฒนาด้วยความสมัครใจ โดยปราศจากข้อกำหนดที่มาจากบุคคลภายนอกและเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกในชุมชน รวมทั้งที่อำนาจในการแข่งขันผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาให้กับสมาชิกด้วยความพึงพอใจและผู้เข้ามามีส่วนร่วมมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการด้วย

สมพร ธงศรี (2542: 6) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง และการที่จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา และนำมาซึ่งสภาพปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีแล้ว จำเป็นต้องยอมรับปรัชญาว่า มนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็น

ธรรมที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและชี้แนะที่ถูกต้อง

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

พิสิทธิ์ หิรัญวงษ์ (2541: 24) ได้กล่าวถึงแบบของการมีส่วนร่วมที่สำคัญมี 4 รูปแบบ ดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมแบบกลุ่มงาน (work group) กลุ่มงานประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และบุคคลอื่นในโครงการที่กลุ่มเกี่ยวข้องอยู่บ่อยครั้ง บุคคลเหล่านี้ทำงานกันและประสานงานกันเพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทำเป็นแบบประชาธิปไตย (2) การมีส่วนร่วมแบบโครงการ หรือ แมททริก (matrix or project management) การมีส่วนร่วมแบบนี้เกี่ยวข้องกับการจัดโครงสร้างขององค์การโดยส่วนรวมใหม่ ผู้อำนวยการโครงการถูกแต่งตั้งประสานงานกับพนักงานจากแผนงานตามที่ต่างๆ ของบริษัท เพื่อทำงานร่วมกันเผชิญกับโครงการที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะเห็นว่าการบริหารสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น (3) การมีส่วนร่วมแบบมีการเจรจาต่อรอง (collective bargaining) การร่วมเจรจาต่อรองเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมอีกแบบหนึ่งที่ผู้บริหารบางคนจะไม่ยอมรับการที่พนักงานเลือกสหภาพแรงงานให้เป็นตัวแทนในการเจรจาต่อรองกับฝ่ายบริหาร แสดงว่ากำลังมีส่วนร่วมอาจจะเป็นค่าจ้าง ชั่วโมงทำงาน การร่วมเจรจาต่อรองเป็นตัวแทนความต้องการ เพื่อให้มีข้อมูลบางอย่างในการตัดสินใจ แทนที่จะให้นายจ้างเป็นตัวกำหนดแต่เพียงผู้เดียว (4) การมีส่วนร่วมแบบ

ประชาธิปไตย ในทางอุตสาหกรรม (industrial democracy) องค์การที่มีลักษณะเป็นแบบประชาธิปไตย จะให้ความสำคัญของพนักงานในการตัดสินใจมากกว่า หรือ อย่างน้อยที่สุดเท่ากับความต้องการของเจ้าของของกรรมการบริหาร คณะกรรมการวางแผนและนโยบาย อาจประกอบขึ้นด้วยคนงาน ที่แต่งตั้งโดยฝ่ายบริหาร หรือถูกเลือกโดยคนงานอื่นๆ พนักงานจะมีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก โดยผ่านกระบวนการทางประชาธิปไตยในการบริหารงานบริษัท

กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง (2542: 52) ได้สรุปลักษณะรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ (1) การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากเจตนาจริง และความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหา/การตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ อันจะทำให้เกิดความสมานฉันท์และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (2) กระบวนการมีส่วนร่วมนี้จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและขีดความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม (3) การมีส่วนร่วมต้องอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพในการตัดสินใจที่จะเลือกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่ ข้อสำคัญคือ การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องไม่เกิดจากการบังคับขู่เข็ญจากผู้เหนือกว่า

ประโยชน์การมีส่วนร่วม

วันชัย วัฒนศัพท์ (2544: 380-381) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้ (1) เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ ช่วยให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ ทำให้การตัดสินใจรอบคอบขึ้น (2) การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา เมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับจะช่วยลดความ

ขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ (3) การสร้างฉันทามติ ลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ (4) การเพิ่มความง่ายในการนำไปปฏิบัติ สร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของประชาชนมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ (5) การมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่รุนแรงได้ (6) ช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนและไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชน และเกิดความตระหนักในการตอบสนองความกังวลของประชาชน (7) การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชนถือว่าการให้การศึกษาชุมชน เพื่อเรียนรู้กระบวนการตัดสินใจ และเป็นเวทีฝึกผู้นำชุมชน (8) ช่วยทำให้ประชาชนสนใจประเด็นสาธารณะมากขึ้น เป็นการเพิ่มทุนทางสังคมและช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้น สอดคล้องกับการปกครองตามหลักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอ

พรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี มี 5 ด้าน คือ (1) ด้านการตัดสินใจ (2) ด้านการวางแผน (3) ด้านการดำเนินการ (4) ด้านการประเมินผล (5) ด้านการรับผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วม แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรต่างๆ

2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมใน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการตัดสินใจ (2) ด้านการวางแผน (3) ด้านการดำเนินการ (4) ด้านการประเมินผล (5) ด้านการรับผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

3. สร้างข้อคำถามฉบับร่างให้ครอบคลุมขอบข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบข้อคำถามว่าครอบคลุมประเด็นต่างๆ ครบถ้วนหรือไม่ ภาพที่ใช้ถูกต้องหรือไม่ พิจารณาเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม

2. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ทำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ทุกฉบับ มาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1971, p. 160) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7730 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

4. นำแบบสอบถามที่ได้การปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เพื่อจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะกระทำตามขั้นตอนกล่าวคือ

1. ขอนหนังสือจาก สถาบันรัชต์ภาคย์ ถึงนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดให้เทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย และบางส่วนจะติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับกลับคือมาจากกลุ่มตัวอย่าง ทำการตรวจนับ และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ (frequency) และแสดงจำนวนร้อยละ (percentage)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการบริหารงานของเทศบาลตำบลใน

เขตจังหวัดสิงห์บุรี คือ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดการแปลความหมายของข้อมูลเป็น 5 ระดับ โดยยึดเกณฑ์ของ กาลัก เต๊ะชั้นหมาก, 2553, หน้า 143-147

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ ทำการทดสอบค่าที่อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนและการได้รับรู้ข่าวสาร ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว โดยการทดสอบค่าเอฟเมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้การทดสอบแอล เอส ดี ของฟิชเชอร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนราษฎรของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 3,225 คน (สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลพรหมบุรี ณ วันที่ 15 มีนาคม 2560)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane) (กาลัก เต๊ะชั้นหมาก.2553: 93-96) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีมีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม 3) ด้านการตัดสินใจ 4) ด้านการประเมินผล และ 5) ด้านการดำเนินการ

ตารางที่ 1 Descriptive Statistic

ด้านภาพรวม	\bar{x}	S.D.
ด้านการตัดสินใจ	3.86	0.323
ด้านการวางแผน	4.00	0.227
ด้านการดำเนินการ	3.13	0.301
ด้านการประเมินผล	3.19	0.355
ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม	3.99	0.209
รวม	3.64	0.148

*p< .05, **p<.01

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และการได้รับรู้ข่าวสาร ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน โดยนำเสนอ ดังนี้

1. จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

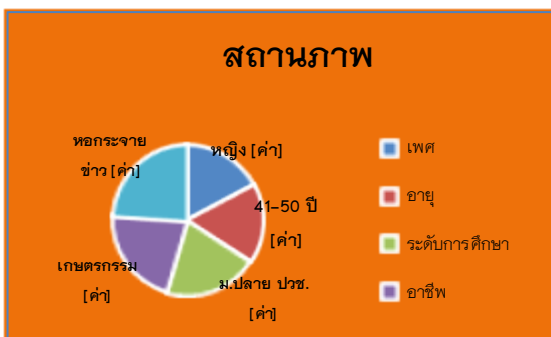
2. จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา

รายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการดำเนินการ

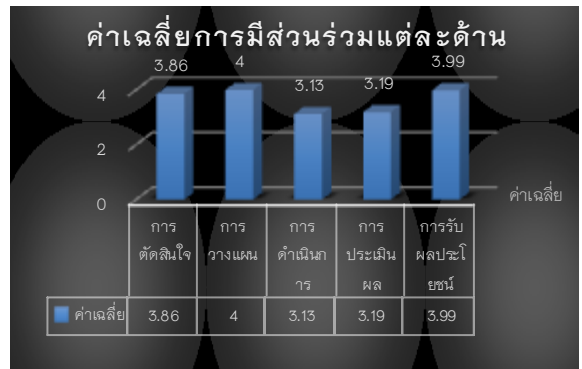
3. จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผล

4. จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการประเมินผล

5. จำแนกตามการได้รับรัฐช่าวสาร ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผล

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีประเด็นนำมาอภิปรายดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ภาพรวม ด้านการวางแผน ด้านการรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม และ ด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการประเมินผล และ ด้านการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ทำให้ทราบว่าด้านใดบ้างที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลูติพร มณีจันสุข (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบล บ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกออกเป็นรายด้าน

พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุของปัญหา มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการร่วมตรวจสอบและติดตามการดำเนินงาน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และการได้รับรู้ข่าวสาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพรหมบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ วิฑิตพร มณีจันทร์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัด

เชียงราย ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลพรหมบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา อัครจำรูญ (2556: บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกันมีส่วนร่วม ในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง. (2542). *การเผยแพร่ความรู้ทางการปกครองท้องถิ่น ฉบับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น.
- กาสัก เต๊ะชั้นหมาก. (2553). *หลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อุทัย หิรัญโต. (2543). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2526). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพบุลย์ ช่างเรียน. (2532). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- พิมพ์จรรยา นามวัฒน์. (2544). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่5). กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล.
- สายสุนีย์ ปวดีนันท์. (2541). ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมทางกิจกรรมในโครงการบริหาร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมพร ธงศรี. (2542). รายงานการประเมินผลสำเร็จการดำเนินโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบทในการแก้ไขปัญหาความยากจน. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย
- พิสัณห์ ทิรัญวงษ์. (2541). การศึกษาการบริหารโดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วันชัย วัฒนศัพท์. (2544). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน. ขอนแก่น: ศิริภัณฑ์ออฟเซ็ท
- ชลธิชา อัครจรรย์. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐิติพร มณีจันสุข. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา
- สินีนางู แป้นทอง. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก อำเภอมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.